

ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS TEJGAZDASÁGI LAPOK

A „GAZDASÁGI LAPOK”
INGYEN MELLÉKLETE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Múzeum-körút 7. sz.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előzetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czímezendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.

Külön előzetesnek külön czímzettel küldve:
Egész évre 10 kor.
Fél 5 „

Az e lapokban foglalt cikkeket minden utánnyomást jog fenntartva.

Telefon: 623.

TARTALOM.

Az első országos tejgazdasági kongresszus Pécsén.	323
A pécsi országos állattenyésztési kongresszus Pécsén.	326
A pécsi állattenyésztési díjazási eredménye.	336
Országos vásár és nagyvásár.	357
VEZETŐK ÉS VEZETŐK.	247
APHOK.	238
Az országos állattenyésztési eredménye.	238

Az első országos tejgazdasági kongresszus Pécsén.

Pécsen valaki azon nézetének adott kifejezést hogy »kötekedő« ember, a mi már fellépésén is meglátszik. Ha minden 100 kilón felüli alak az, úgy akceptálható ezen nem annyira érv, mint feltévezt, de egyebekben a nagyon sok oldalról hozzá érkezett írás- és szóbeli kinyilatkoztatást mérlegelve, azt hiszi, hogy a pártatlanságát vezetett kritika különösen igazsággal, de néha guynyal fűszerezve, nagyon sok embernek fájhat!

Bocsánatot kérek, hogy saját »nem«-emmel kezdtem a bevezetést és ennek nem szeryntelenségem az okozója, indítója vagy rugója, hanem az, hogy t. olvasónk és cikk mentében maguk is elbiráhsassák és lát-hassák mennyire vagyok »kötekedő«.

Mily szépen hangzik ez: »Első Tejgazdasági Kongresszus«! Lésütél és mily impozánsan létesült és mennyi elkövetett hibának reparálását idézte elő, feltéve, ha az azon hozott határozatoknak érvényesüléseket is tudunk szerezni és nem csak a határozatok vissza a feladás homályába.

Hogy létesült, az elsősorban is a földmivelségi m. kir. miniszteriumban működő agilis tejgazdasági főfelügyelőség műve és érdeme. Ha már e felügyelőséget megnevezem, nem lehet átsiklanom *Szily* Tamás nevén, a ki fáradhatatlanul dolgozott ez ügyben. Kérjük őt, hogy ezen agilitását tartsa fenn továbbra is országunk részére, s fáradhatatlanságában ne állítsa őt meg semmi sem. O véle köszönet és hála az ügybizottság vezetősegeknek, elnökségeknél és szövetségnek és egyeseknek, a kik e nehéz munkában őt istápolták. Több kül- és beföldi kongresszus vetünk már részt, de kérem, oly renddel, oly előzékenységgel, oly jóakarattal seholsem találkoztunk, mint e tejgazdasági kongresszuson. Már a vonatnál egy karzallagos tisztviselő várt reánk, kísért az irodába, az ingyenes jelvények szétosztása, az elszállásolás, ha még nem történt volna meg stb. mind oly pontossággal és szretertel-méltósággal történt, hogy ismételjük, hozzá hasonlólt másutt nem észleltünk vagy élveztünk. És e helyen *Somssich* Béla tanár úrról kell elsősorban megemlékeznünk, a ki az apparátusát és a titkári hivatalát oly ügyességgel és körültekintéssel kezelte, hogy az elismerést nemcsak a magunk, de az összes kongresszusi tagok részéről, a kikkel érintkeznünk alkalmunk volt és a kik által fel is kértünk, ki ne fejezzük. A tanári hivatala és a baranyamegyei tejszövetség vezetése mellett még időt szakított magának e gonderhes munkát is elvállalni. Olyannyira nélkülözhetetlenül tette magát, hogy bizony az esetleges második és a többi utána következő kongresszusok intézőségét is reá kell ruháztatni.

No lám, »kötekedő« vagyunk ismét, midőn az igazságnak helyet juttattunk és a jól megérdemelt baberkoszorút az érdemeseknek fűzzük?

Egyet nagyon sajnálunk, s ez az, hogy midőn főleg a tejszövetkezekről és szövetségéről tárgyaltunk, hiányzott az, a ki a tejszövetkező és feldolgozásának irányítója és főmestere, a földmivelségi m. kir. miniszter. És miért? Nem tudjuk. Időhiány? Ezen érvet nem fogadhatjuk el, hiszen törvényhozási színtet van és mert szó lévén a gazdakongresszuson az érdekképviseletről, tehát egy törvényjavaslat elkészítéséről, a melynél a gazdasági politikan kívül a »haute poliologie« is közrejátsszik, arra ó már leutazhatott. Ugy tudjuk, a miniszter a »kis emberek atyja«, hát akkor miért nem jött fiaik közé? És aztán a tejgazdasági kongresszus határozatainak egy-némelyike nem jut-e el talán szinten a törvényhozás elé? És nem volna jó talán a nép óhajairól személyesen meggyőződni? Akkor biztos lehetne a miniszter arról, hogy a kívánások hozzá el is jutnak. Ez sem akar kötekedés lenni, hanem a közóhaj megnyilvánulása és hathatos támogatója lenne annak, hogy a tejgazdasági kongresszus határozatait »pium desiderium«-váltából kiemelhesük.

A programot áttanulmányozva azt hisszük, hogy az kissé »imperative« jellegű volt és nem terjeszkedett ki néhány jellegzetesebb kérdésre. Az előadó javaslatok egy-némelyike sem volt teljesen öszhangzatban a felolvasás tárgyával s azon benyomást keltezte, hogy előbb létesültek a javaslatok, mint a feldolgozások.

Miután a tejgazdasági kongresszus határozatait e lapokban ügyis leközöljük, nem terjeszkedhetünk ki azok részleteinek taglására, hanem néhány kimagasló momentumról emlékeznünk meg s ezek a tejszövetkezek és szövetségek kivonása a kereskedelmi miniszterium ellenőrzése és felülvizsgálatának joga alól és utalása a földmivelségi miniszterium bíraskodása alá; a tejhamistók büntetésének szigorítása és a tejtermékek kivételénél állami garancia létesítése; a nagy városok ellátása tejjel a modern nyugat mintájára; a tejfeldolgozás intézmények országos vezetése, felügyelete és ellenőrzése; utalások a tej feldolgozásának módjaira s a tejgazdasági mellék-tejtermékek értékesítésére; a tej vajjáró és sajtjáró átdolgozásainak módjaira stb.

Pazar kis viták voltak. Egy kis képviselőház ülésezett, midőn *Somogyi* Aladár orsz. képviselő, *Mónár* János apátal, *Makkfalvy* Géza nyerg. állattitkár, *Gaál* Gaszton orsz. képviselővel és *Sierbán* János volt tejgazdasági főfelügyelővel, jelenleg jószágigazgatóval, polemizált és ösztesítettük és a kereskedelmi bíróság elbirálása mellett kardoskodott. Az említett mind — kivéve *Somogyit* — nagy hatás közepette fejezték be díkjözijukat és különösen *Sierbán* János beszéde oly hatást gyakorolt, hogy többször volt kénytelen a frenetikus taps miatt beszedjék megszakítani. Egyet azonban nem értettünk meg kellőge, a mit *Meskö* Pál és *Szilassy* Zoltán orsz. képviselők kívántak, hogy a javaslatok bizottságokhoz és pedig ÖMGE bizottságokhoz utasítsanak, hogy ezen testület erkölcsi súlyánál fogva is azokat támogassa. Miért? Hogy a gazdasáradalmnak a kongresszus által hozott határozatai felülbíráltsanak és ad calendas graecas pium desideriumok maradjanak? Minek határozunk akkor? Miért fogadta el akkor 400 ember?

Gróf Hoyos Miksa a záróülésen megjegyezte, hogy a kongresszus határozatainak ki nyomtatását az ÖMGE vállalja el, mely ki nyomtatás költségeit az igazgató választmánya utólagosan is elfogadja, de ez nem vállalta. A baranyavármegyei tejszövetkezek szövetsége vállalta magára erre a költségeket.

Az első tejgazdasági kongresszus befejeztével azonban nincsen kimerítve a tárgy. Reméljük, hogy ezt nemskóra, egy-két év lefolyása alatt a második is követni fogja.

Mielőtt azonban ez bekövetkezne, teljes jó akaratall felvetem az első állattenyésztési kongresszus eszméjét, mely nélkül azt hiszem, a tejgazdasági kongresszus határozatainak aligba fogunk érvényt szerezni, mert hiszen sok bajok kutorrása az, hogy nem elegendők tejelellátaim, azok tejelele mennyisége és minősége s ezzel kapcsolatban az 1894. XII. *tejeleltési törvények*nek is érvényt szerezünk. Nagyon belepte már a por! Oszkor minden lakásban nagy tisztogatás folyik, poroljuk ki hát ezt is, a perzsa szőnyegekkel együtt!

Ugyhallok, hogy az állattenyésztési felügyelőség egy-egy kerületben egy-egy tejgazdasági felügyelőség is alkotatik. Előbbiek állítalak attól félek, hogy utóbbiakkal elletetve kerülnek. »He guell — lie ghibelne« vagy »hus — ú — tejszövetkező« hogy azonban vil ellentétek ne merüljenek fel, arról is gondoskodva lesz, mert a tej- és állattenyésztési főfelügyelőség egyesítéséről gondolkoznak a földmivelségi m. kir. miniszteriumban. Kezdik ügyveljki belátni, hogy 10 éven belül ha talán megis lesz önálló vámtérület a tejszövetkezőkkel tarka szarvasmarha tenyésztésünket alapítani.

B. G. F.

Az első országos tejgazdasági kongresszus tanácskozásának menete és lefolyása a következő volt.

Első nap.

Az első országos tejgazdasági kongresszus vasárnap, szeptember hó 1-én kezdődött Pécsen. Több mint 400 tag jelent meg a kongresszuson, a kik között 23 vármegyei és városi törvényhatóság, 22 megyei gazdasági egyesület, két közegészségügyi egyesület, az országos statisztikai hivatal és száznál több tejszövetkezőt képviselői vannak. A nagygyűlést gróf *Benyószky* Móricz, Baranya vármegye főispánja nyitotta meg, Pécs város székházának közgyűlési termében. Megnyitó beszédében röviden vázolta a kongresszus célját, üdvözölte a miniszter képviselőitben megjelent *Pirkner* János orsz. állattenyésztési főfelügyelőt, valamint a törvényhatóságok, egyesületek megjelent képviselőit. *Pirkner* János köszönetet mondott a szives fogadtatásért, egyuttal a miniszternek azt a ki jelentéstet tolmácsolta, hogy a kongresszus határozatait a legnagyobb jóindattal és érdeklődéssel várja. *Nendvich* Andor, Pécs város polgármestere, üdvözölte ezután a vendéglátó város közönsége nevében a kongresszus tagjait.

Az első indítványára a kongresszus üdvözölő táviratot küldött a kongresszus védnökének, a földmivelségi miniszternek, valamint a miniszterelnöknek is.

Az üdvözölő táviratok felolvasása után megalkultak a szakosztályok. Az első szakosztályok, mely a tejgazdaságok érdekében szükséges törvényhozási intézkedésekről tanácskozott, elsőnk lett: *Hertelendy* Ferencz,

Legjobb szerkezet. Legnagyobb munkabírás. Legkönnyebb hajtás. — Legtökéletesebb fölözés.

A legjobb fölözőgépek az Alfa-Separator.

Jeszzenszky Andor és ögróf Pallavicini Ede, jegyzői pedig Marton Andor, Kohlmann József és Förster Jenő. A második szakosztály, mely a tejgazdasági üzemek tökéletesítésének módjáról tanácskozott, elnökül gróf Apponyi Gézázt és Ország Lajost, jegyzőül Lukovics Aladárt, Roszter Károlyt és Sárközy Viktort választotta.

Az első szakosztály délelőtti ülésén Balogh József laskafaluusi esperes-pébános, a baranya-megyei tejszövetkezetek szövetségének elnöke tartott nagy érdeklődéssel hallgatott előadást s a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

»Mondja ki az első országszerte tejszervezési kongresszus, hogy a tejszervekezeti eszmének fejlesztésére és terjesztésére káros hatással bír azon körülmény, hogy a tejszervekezetek a kereskedelmi törvény hatásköré alá vonatnak. Az első országszerte tejszervezési kongresszus ennél fogva határozatilag kimondja, hogy eziránt felír az országos törvényhozáshoz megkérve azt, mondja ki törvényhozásilag, hogy a tejszervekezetek kivonatán a kereskedelmi törvény hatásköre alól, egyben utaltassanak a m. kir. földművelésügyi miniszter hatásköre alá azon utasítással, hogy a miniszter záros határidő alatt tégve jelentést az országgyűlésnek arra nézve, miképen óhajtja és kívánja felügyelnie jogát a tejszervekezetek felett gyakorolni.

A határozathozatali kapcsán hosszabb vita indult meg. Makfalvai Géza, Somogyi Aladár, Sierbán János, Gaál Gaszton és Meskó Pál felszólalása és előadó megjegyzései után a kongresszus a határozati javaslatot némi módosítással elfogadta.

Szekely Salamon kir. főgyógyász tartott ezután előadást, a tejkereskedelem ellenőrzése és a tejhamisítások korlátozása czéljából szükséges törvényes intézkedésekről s határozati javaslatot terjesztett elő, mely így hangzik:

»A kongresszus tekintettel arra, hogy a tej és tejtermékek hamisítása az egész országban nagy mérvben el van terjedve a jelenlegi törvényes intézkedéseket nem tartja kielégítőnek a hamisítások megállítására, hanem szükségesnek tartja: 1. hogy a mezőgazdasági termények, termékek és ezeknek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895. évi XLVI. t. c. és annak végrehajtási utasítása át dolgoztassák és kiegészítettessék; 2. hogy külön felülbíró tanács szervezettséket a tej- és tejtermékekre vonatkozó kihágási ügyek elbírálására, mely az állandó borviszágó bizottság mintájára tejszakértőkből legyen összehívva; 3. hogy a városok és vármegyék vegyeszeti intézeteket állítsanak fel a tápszernek ellenőrzésére, melyek a kormány támogatásában részesüljenek; 4. az orsz. m. kir. chemiai intézet tápszerellenőrző osztályának vegyeszeti — úgy mint jelenleg is, de nagyobb mértékben támogassák a hatóságokat, a tápszernek ellenőrzésében és ez az intézet képezzen ki gyakorlatilag vegyeszeteket a vidéken felállítandó, városi és megyei tápszervizsgáló vegyeszeti intézetek számára; 5. hogy a nagyobb városokba szállítandó tej, tekintettel a kereskedelem gyors lebonyolítására, a vasutakon is ellenőriztessék.

A javaslat fölött megindult élénk vitában résztvettek Gelléri Soma (Budapest), dr. Fáy Aladár, Kerner Zoltán, Förster Jenő, Gaál Gaston, Szily Tamás állattenyésztési felügyelő és az előadó. A javaslatot a kongresszus lényegében elfogadta azzal a kiegészítéssel, hogy a tejhamisítások elkövetők büntése eszki nagyon is szigorúltassanak a tejjeladást engedélyhez kívánja kötni, a tápszervizsgáló vegyeszeti intézeteket a jövőben felállítandó mezőgazdasági kamarák létesítsék s végül a tejtermékek kivitelének fejlesztése végett helyezték ezeket az állam garanciájára alá.

A második szakosztályi ülésén gróf Apponyi Géza elnökölt, a kinek rövid üdvözlő beszéde után Ujhelyi Imre gazd. akad. tanár tartott előadást a tejfeldolgozás módjáról s hogy annak milyen befolyása van a tejgazdaság fejlődésére.

Élénk tetszéssel fogadott előadása végén benyújtotta az előadás lényegét magában foglaló következő határozati javaslatot:

1. A gazdalközönség figyelmé felhívandó arra, hogy megfelelő tejkészéssel jóval tartósabbá tehető a tej, mint az a jelenlegi tejkészítés mellett tapasztalható s így a friss tej szállítása az eddigieknél jóval nagyobb körzetekből történhetik. 2. A sajt értékesítése, bár korlátozott mértékben, kiterjesztendő, különösen ott, ahol megfelelő szakutadts rendelkezésre áll. E nélkül ez nem ajánlatos. 3. A vajkészítés legjobban általánosítható módja a tej értékesítésének, melyet csaknem mindenütt izhetünk és azért az a gazdalközönségnek figyelmébe különösen ajánlandó, amál is inkább, mivel a tejgazdaság meghonosítása mindenütt a belterjeszést gazdálkodást vonja maga után s mivel a tejgazdaság fejlesztés legbiztosabb rugóját képezi az állattenyésztés fejlődésének. 4. A tejgazdaság fejlődéséhez nemcsak az értékesítés minőségétől függ, hanem, és első sorban attól, hogy egy-egy téhen után ugyanazon takarmányárán mennyi tejet tudunk termelni. Ezért kiváló gond fordítandó a helyes tenyészválasztásra.

A javaslatot Zappe Ferenc (Zombolya), Jánosi Béla (Berepente), gróf Hoyos Miksa (Német-Lád) felszólalásai után változatlanul elfogadták.

Jánosi Béla a borjak levágásának eltöltése tárgyában nyújtott be határozati javaslatot, melyet a szakosztály a bécsi gazdakongresszus hasonló tárgyu állásfoglalásának előadó által történt megismertése után mellőzött.

A következő tárgyu dr. Fetik Ottó által orvosi főiskolai tanár nagy érdeklődéssel hallgatott előadása volt a tejgazdasági melléktermékek értékesítéséről.

Határozati javaslata a következő:

»1. Hazai gazdaságokban a lefelőzött tej, iró- és savó ez idő szerint különösen a borju-nevelés és hizálás, nemkülönben főleg husertés hizálás utján értékesíthető legcélszerűbben. A tejgazdasági melléktermékek közül a lefelőzött tej és iró nagy táptértékűt fogva emberi táplálékul is igen alkalmas. A lefelőzött tejknek forralt állapotban való fogyasztását különösen a nagyobb városok nép- és tejkonyháiban kellene meghonosítani.

2. Szükséges a nyers, lefelőzött tej fogyasztásának és feletetésének káros következményeit, nevezetesen a gümökör terjesztésének veszélyét népies modorban irt közlemények utján a nép szélesebb rétegével, különösen tejszervekezettekkel bíró községek lakosságával megismertetni.

3. Szükséges, hogy a magas kormány pályázatok kirásával és a beérkezeti legjobb pályaterveknek jutalmazásával a mi viszonyainknak megfelelő kisebb, egyszerűbb pasterizáló gépek szerkesztését előmozdítsa.

Szükséges továbbá a pasterizálás kérdésének tanulmányozására és annak a gyakorlatban leendő vezetésére egy bizottság megalkotása.

4. A kongresszus mondja ki, miszerint sürgősen szükséges a főzőző gép dobján visszamaradt iszapnak elégetését miniszteri rendelettel mindenkire kötelezővé tenni.

A javaslathoz hozzászóltak Zappe Ferenc, Tolnay Pál, báró Jósika Gábor, báró Inkey Pál és Szontágh Félix dr. A határozati javaslatot változatlanul elfogadták.

Az első szakosoprt délután tartott ülésén gróf Benyovszky Móricz Baranya vármegye

főispánja elnökölt. Az ülést tárgytár dr. Koerjer István miniszteri fogalmazó nagy érdeklődéssel hallgatott előadása képezte, a nagy városoknál ellátásáról tejjel s a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Mondja ki a kongresszus, hogy nemcsak kívánatosnak, hanem szükségesnek is tartja, miszerint városaim ellátása tejjel mielőbb megfelelően szabályoztassék s erre egy törvényhozást, mint az illetékes minisztereket felkéri.

Dr. Lóránd Lipót a nagy csecsemő-halandóság váro tekintettel a városok ellátásának tejjel mielőbbi rendezését sürgeti. Stern Samu, Tyukos János, Makfalvai Géza és Meskó Pál felszólalása után a kongresszus egyhangulag határozatá emelte a javaslatot.

Végül a szakosoprt egyhangulag határozatá emelte Szatankóvánszky Jánosnak azt a javaslatát, mely szerint a kereskedelmi kormányt felkéri, hogy:

1. A tejnek szállítási az éjjeli vonatokkal is engedélyezze; 2. a vasuti állomásokon kívül megálló helyeken is engedje meg a tejfeladást.

Második nap.

A kongresszus második szakosoprtjának ülése hétfőn reggel nyolc órákor kezdődött. Az ülésen Heriedényi Ferenc elnökölt. Günther Ferenc a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület igazgatója tartott előadást a tejgazdaságok és tejszervekezetek szervezéséről és egyéb a tejgazdasággal összefüggő intézmények központosításáról, azok központi felügyeletéről és ellenőrzéséről. Előadása végén a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

»1. A falusi tejszervekezetek és egyéb a tej közös értékesítése czéljából létesített hasonló tejgazdasági intézmények hazai tejgazdaságunk a szövetkezés, valamint az egyes tejtermelőket érdekének szolgálata és megvédése czéljából az országban egyöntetűen szervezett vezetést, felügyelet és ellenőrzést alá veendő.

2. Ezen vezetést, felügyelet és ellenőrzést az érdekelt gazdatársadalom és a földművelésügyi kormány kölcsönös és egyetértő működésére bízandó.

3. Ennél fogva a már fennálló tejszervekezeti szervezetek mintájára, még pedig akár kapcsolatban valamely gazdasági egyesülettel akár a nélkül, de minden esetben önálló szervezettel vidékenként ily szervezetek létesítendők.

4. A földművelésügyi kormány befolyásának biztosítása, másrészt az ügyvitel lebonyolításának megkönnyítése czéljából ezen szervezetek mellé nevezett kormány egy-egy kiküldött közeget osztja be és alá rendeli a szövetség területén működő állami vendestereket.

5. A tejgazdaságot szolgáló bármily irányú és természetű gazdatársadalmi vagy állami támogatásban csak ily szervezetek tagjai részesíthetők.

A tetszéssel fogadott előadás után Szilassy Zoltán országgyűlési képviselő, az OMGE titkára, mint a tejszervekezeti mozgalom egyik részese közvetlen tapasztalatok nyomán ismerteteti a tejszervekezetek működését és a hibákat, melyek azok működésében jelentkeznek. Beszéde további folyamán kifejti, hogy óhajtja az országos központ szervezetét, ennek az előmunkálataira bizottság kiküldését tartja kívánatosnak. Ennek a bizottságnak volna kötelessége összeköttetésbe lépni az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettel s a mozgalomba bele kellene vonni az összes szervezeteket, Sárközy Viktor, Sierbán Já-

Sertés- és szarvasmarha-bizományi üzlet.

Csisz: Sertés, szarvasmarha-és juh-szállítmányoknál: WIEN-ST. MARX.

Sürgőnyozim: HABERKENDÉ, WIEN SANKTMARX.

HABER & KENDE

WIEN-ST. MARX.

nos, *Meskó Pál*, *Marton Andor*, *Gál Gaszton*, *Felter Ferenc* és *Bence István* feladványait ugyan elfogadták a határozati javaslatot némi módosítással.

A kongresszus második szakcsoportja *Országh Lajos* elnöklete alatt tanácskozott. Az ülésen *Hajós István* tartott előadást a tejkezelés módjának befolyásáról a tej és a belőle készült termékek minőségére és a tiszta kultúrák szerepéről a tejnek vajjá és sajttá való feldolgozásánál. Előadásához határozati javaslatot csatoltak, mely a következő:

«I. A tejgazdasági kongresszus ama kívánásának adjon kifejezést, hogy a természetes és tisztázott ellenőrzésével csakis az állatorvosok bizalmasak meg, hogy ezzel a tejkérdés közlémezésünk és közegészségügyünk javára végre valahára minden irányban tisztázva legyen.

II. I. Sürgősen szükséges a szarvasmarhák gumókórja elleni védekezés még pedig nemcsak az okozott gazdasági károk, hanem az emberek fertőzésének veszélye miatt is.

2. A kormány a védekezést a gumókór természetéről és fertőzés módjáról és a Tuberkulin próba jelentőségéről való helyes ismeretek terjesztésével s anyagi eszközökkel való támogatásával utján segítse elő.

3. Hatósági intézkedések is szükségesek válnak a gumókór elleni védekezésnek. Ha ezeket kellő óvatossággal alkalmazzák, úgy a betegség továbbterjedése megakadályozható és fokozatos csökkenés érhető el.

III. 1. Kívánatos, hogy a tej ellenőrzésére vonatkozó hatósági rendeletekben kimondják, hogy az eladásra kerülő tej szennyrészeit ne foglaljan magában. A maximális szennytartalom a közfogyasztásra kimért tejnél 8–10 milligramm a gyermektejnél 5 milligramm lehet.

2. A tej lehűtése hatóságilag rendeltessék el. Télen 4 fok C. nyáron pedig 8–10 fok C. legyen a tej maximális hőmérséklete az átvetélnél.

3. Reklámzézolokra a tej különös jelzése szigorúan tiltásos, az ilyen jelekkel termelése bizonyos követelményekhez legyen kötve.

IV. 1. A tejgazdasági kongresszus sürgősen kérje fel a kormányt hogy a tej- és tejtermékek előállításánál kiterjedten végzendő kísérletekhez megfelelő eszközöket bocsásson rendelkezésére.

2. Tekintettel a tiszta kultúrákkal már eddig is elért értékes eredményekre, a kongresszus kívánatosnak jelentse, hogy a magas kormány ezeknek gyakorlati használhatóságát tanulmány tárgyává tesse.

3. E végből a szakiskolában időközönként tanfolyamok létesítenek, a hol a gyakorlatban működő vaj- és sajtmesterek a tejgazdaság újabb vívmányait megismertessenek, továbbá a szakiskola laboratoriumai tökéletesebb felszereléssel látsanak el, hogy az *ad oculos demonstrative* bemutatókat érthetőbben, gyakorlatiasabban lehessen eszközölni.

4. A tejgazdasági kongresszus állandó bizottságot bizon meg ezen cél elérésére szükségesnek mutakozó lépések megtévesére.

Az előterjesztett javaslat felett hosszú és tartalmas vita indult meg, melyben részt vettek: *Hreblyay Emil*, *dr. Lóránt Lipót*, *bárá Inkey Pál*, *Forster Jenő*, *Ujhelyi Imre*, *Székelly Salamon* és *Pétery Sándor*. Ezután a szakcsoport némi módosítással elfogadta az előadott határozati javaslatát. Így követeli a szakcsoport a hatóság ellenőrzést, emellett felkérőndő a kormányt, hogy a tej- és a tejtermékek előállításánál kiterjesztőleg végzendő kísér-

kísérletekhez megfelelő eszközöket bocsásson a vizsgálat rendelkezésére. Míután a tiszta kultúrákkal eddig is értékes eredményeket ért el, a szakcsoport kívánatosnak jelenti ki, hogy a kormány ezeknek a kísérleteknek gyakorlati alkalmazását előmozdítsa. Így időközleg tanfolyamok volnának nyitandók, a hol gyakorlatilag működő vaj- és sajtmesterek a tejgazdaság újabb vívmányait megismerkedhessenek.

A záróülésen előterjesztették a szakcsoportok határozatait, a melyeket a kongresszus plénuma magáévá tett. *Meskó Pál* indítványára elhatározták hogy a tejgazdasági kongresszusokat állandósítsák. *Szilágyi Gyula*, *Székelly Miksa*, *gróf Hoyos Miksa* és *Forster Jenő* felszólalása után határozatilag kimondotta a kongresszus, hogy a tárgyalások anyagát kinyomatván, megküldi az összes szövegtervezetnek. Végül *gróf Apponyi Géza* és *Makfalvy Géza* fejezték ki köszönetüket a kongresszus munkásságában részeseiket. *Pirkner János* a földművelésügyi m. kir. miniszter képviselője pedig kilátásba helyezte, hogy a miniszter a hozott határozatok végrehajtását elősegíti és a miniszter nevében biztosította a kongresszust, hogy a földművelésügyi miniszter mindig elsőrangú teendőjének ismeri a tejgazdaság előmozdítását. Ezzel az első tejgazdasági kongresszus befejezte működését.

A pécsi országos állatkiállításról.

Mielőtt az állatkiállítás jellemzésére áttérnénk, legyen szabad néhány szóban a pécsi országos kiállításról is megemlíkeznem. A »Gazdasági Lapok«-ban egy téreza jelent meg nemrégiben »Igazi hazafiasság«-címűt, mely *Zsolnay Miklós* személyével foglalkozott, azon *Zsolnayval*, a ki, mint apja, az ipar terén semmiből magyarán dolgokat alkotott Pécssett. Szülővárosának történetében és annak érdekében örökke halhatatlan nevet biztosított magának a kiállítás megalkotásának művével. *Zsolnay Miklós* nevét, hogy mint boldogult édes apját, kinek szobrát most leplezték le, mindenkorra a jövőnd nemzedékeknek érempéldaképen át is adhatjuk. Az *éremekben gazdag apa méltó fiát ünnepli Pécs városa, a kit igazi hazafiasság és szülővárosának emelésének érdeke indított a nagy mű megalkotására*. Az érdeket mindig el kell ismerni s ezt kötelesség szerint mi meg is tesszük.

Áttérve az állatkiállításra, el kell ismernünk, hogy az állatok elhelyezése példás volt. Ilyennyire jó, szelős, kényelmes és világos istállókat és alkalmas kármokokat még állatkiállításoknál Magyarországon alig láthatunk. Az istállók folyosója pompás, széles volt, az állatok elhelyezése és takarmányozása bő almozással pedig kifogástalan volt. Amál rosszabb vala az emberi elhelyezés, bár pompás tribünön is meg lehetett hunni magát, mégis, az árnyék hiánya, ugyancsak elbágyasztott. De hiszen jól tudjuk, parkot lombos fákkal teremteni. ugy hevenyében nem lehet s azért is tréfásan említettük meg az emberi elhelyezés módját.

Az angol irányú lovak kiállításával igen meg lehetünk elégedve. A Dóry, a gróf *Apponyi Géza*, a mezőgazdasági ipar r.-t. tenyésztésében, a *Majláth gróf* »Doncasters«-néje és ivadéka, a kiszagadk egyes kiállított kancázi közt igen szép anyagot láttunk. De kezd a hidegvér is terjedni s ennek fele sem tréfa. Tiszta és félvér muraközök, ardenneiek, muraköz-ardennei keresztezések, pinz-

gauik, szépen váltakoznak, sőt mi több, egy »Shire«-mén is látható volt. Remélhetőleg a földművelésügyi kormányzat magáévá teszi a hidegvér terjesztését. Höchstes Zeit!!

Hogy a szarvasmarha kiállítás a »szimmer-társ«-jegyében fog állani, azt sejtettük. Már Kelenföldön beszélt rátoyi tusculumból jöve *Szell Kálmán*, a kinek a simmenthali kultusz nagybörzseiben köszöntök. Ez az ő és boldogult *Tormay Béla* műve. Hogy mindketten alaposan tévedtek-e, az más elbírálás alá esik. Az idő vasoga nem előnyösen mutatja be a simmenthali irányzat hatásait. A dunántúlon a simmenthal csekély ózisokat, a hol a montafumi, a bordzseresek, berniek stb. cöminálnak már, elterjedt, úgy tisztavérben, mint a köztenyésztésben és meglepően megszálltanak az irányzatnak nyomat és jelei. A mi kitünő bonyhádnk nyert testben, de vesztett tejlöképességben, vesztett színben, jezes formákban, mert a simmenthal már mintegy reányomta belvégezt s ezzel összes hibáinak jellegét. Gyakrabban látunk má, főhőfer simmenthált, de hogy mint Pécssett már főhőfer bonyhádi bikaborjukat lássunk »ist noch nie dagewesen!« A s. bikák óriási súlyaik alatt már-már bátsó rézszeiben lerogynak, nem bírják a hátuljukat, — pedig kérem, a hágo bika hátuljának kifogástalannak kell lenni. Hamar elchezednek, elhiznak, terméketlenek lesznek, csontjaik durvák, de porozusak, szintük degenerált, fejük nehéz és kezdenek úgy tenyészélokra, mint vágóhidra nehzebben értékesíthetők lenni stb. A fej-formájánál tenehknél igen gyakran bikafejformákat látunk.

Utóbbi dolgokrol egy-két szemelvényt el is mondunk. A bécsi mézárók kezdi őket nem kedvelni, a zsir tulságos előterbe nyomulása, a nagy fejek miatt is kezd pamazkodni, a színre pedig azt mondja: »dös is ja gar ka Rothscheck!« (Ez nem is vöröstarka). Egy marhaközvetítőnek nemrégiben, — de kérem ez *St. Marxon* napirenden van, — egy 34-es transportból 12-nél darabonként 12 frtot kellett elengednie. Egy 65 transportból pedig 22 darabot utasítottak vissza s csak 10 frt különengedmény mellett vették át a bécsi mézárósok. Hogy a bécsiek bírtéknét lehuazzák, arról már hallottunk, de hogy most már a tejuhar árát is nyomják, azt meg nem tudtuk. Vér és pénzadó! líferálunk, de most már nyers-husodót is fizetünk egyes amatőrök által felkapott és az álladalom utján pusztított irányzat miatt.

Korántsem ezeltünk *Szell Kálmánt* kedvelésében meggátolni vagy befolyásolni. Egy tudjuk, hogy lapunk tulajdonosa, ugy izben elmondotta volt róla, hogy ellette a svájcziai helyes tenyészmethodusát. Kérem ezen állítás nem egészen állja meg a helyét. A svájczai, az a kosmopolitának mintaképe. Ubi bene ibi patria! Ez az ő elve. A hol pénzét megkeresi ha a földgömbus bármely részét és országát vesszük is, ott ő az állampolgári joggal él, ő Itáliában olasz, Spanyolországban spanyol stb., pedig megmarad svájczinak és svájcz állampolgárnak, s ha zsebei idegen pénzzel jól megdömték, hazamegy Svájczba ólesón élni és tapasztalatait terjeszteni stb. Az otthonmaradtakat pedig megtertanulják a »business-t« (az üzletet) stb.

A Sempachi csata és a Tell-legenda megszületése óta szivből gyüliöl az osztrákok ez elzet bennünk is, mert nemzeti önállóságunk ott ismeretlen. Tőlünk ólesón akart bort, húst s egyebet venni, a k. u. k. oester

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

közi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj- és sajtyártáshoz legelőnyösebben szállít az

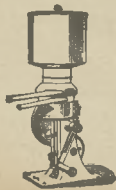
≡≡≡ Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár ≡≡≡

FUCHS ÉS SCHLICHTER, Budapest, VI. ker., Fászs-utca 7. sz.

Svéd Globe Separator.

VAJKIVITEL. Tejtélepek és tejszövetkezetek által termelt vaját és túrót évi kötés tejszövetkezeteknél legmagasabb áron veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

reichische Tabakregiet, (mondjuk oesterreichische Regie, mert mi itt ismét csak a quóta arányában vagy azon alul részeseitük e szerződésben), mely önköltségi áron liferálja a Virginíát, Trabucot, Portoricot és Britanniót és ugyanolyan áron árusítja náluk a nikotint, akár nálunk, — szűzja, mert drága. Szóval ócsarolja bármely termelésünket, de mert minőségét nem veti meg, mégis vásárolja. A pénz gurul és mi a svájci fürdőhelyeken ugyancsak jó drágán újból megfizetjük a mi portékánkat. Mivel jól tudta, hogy Magyarország és pénzben bővelkedő amatyurjeinek belszerzetek a simmenthaliba hát ő összes állattermelését erre fordította. A bernit belesapta a simmenthaliba, szóval a kiválmakhoz conformitást alkotott és oly marhát tenyésztett és oly nagyra, mint azt mi megkívántuk. Hogy a mi szélsőségekhez hajló klímánkban és a frissvizek örökös alkalmazásával ezen állatfajta még nagyobb lesz, az előrelátható volt.

A svájciak felnevelik a fiatalabb nemzedéket egy bizonyos korig és a jó Istenre bízzák, ha hozzákn kerülnek, mi történik velük. De ő nálunk is beállott a degeneráció, a színel kezdődött s kimondták reá, hogy a »rühm vagy rahmfarbe« a divatos, mi ezt elfogadtuk és haladtunk a lejtőn lefelé és ez irányban is ki neveltek az ő zsebeknek megtöltése árán. Széll Kálmánt is megnyerték ezen irányzatnak s az ő feltétlen tisztességes voltára támaszkodva, őt magyarán mondva félrevezették és véle az egész országot. Mi most végre megfordítjuk a dolgot a mint a pécsi katalógus egyik állományánál olvassuk: az állomány színe nagyrészt »chamoixa azonban az utóbbi időben a kereslet igényeinek eleget teendő, 1905-ben vörös-tarka apaállatok lettek importálva. Igen megnyugtató kitétel a »kereslet igénye« és talán még tegyük hozzá a divat (?) meggyiszű köpöny keresletét is!

Hogy a svájci a jó tejelőket nem adta ki, arról meggyőződhetünk mindenki, a ki kűnn járt s az ugynevezett »beteg« istállók zime alatt a java anyagot nem is láthatta. A tejelőkénység tekintetében különben Széll Kálmán nekünk mitsem mondhat el, mert ő kizárólagosan csak a marhaniveléssel foglalkozik. De annál többet azok, a kik a modern kultuszt üzték és üzik még. Bizony elszomoritók e kultusz alkotta viszonyok! Többek között egy esetet felemlítünk, hogy egy nyvrségi uradalom piros bernivel kénytelen állományát átdolgoztatni, mert bársimmenthálial kifogástalanok, a szin miatt vevőkre nem találának. Memento mori!

Egyik tenyésztő Pécsét borzderes és simmenthal keresztezését mutatott be. Igen tetszetős. Ez ellen kifogásunk nem lehet, ha a test nagobbitását czélozzuk, ha jó tejelő anyáktól duzzadó pedigreje van a keresztezésre szánt vagy alkalmazott simmenthali bikának, csak hogy a keresztezési nyomot oly gyorsan, a mint csak lehet el kell tüntetni.

A kiállított mólthaliakon általában sok oszoros farakkal találkoztunk. Nem könnyű ezt eltüntetni. Csak kitartás és erős selectio (kiválasztás) kell hozzá.

A kiállítás fénypontja Frigyes főherceg vörös-tarka németalföldi szarvasmarhái valának. Az első díjas és mellette álló tehén oly tipikus és gyönyörű állás volt, melyet csak a legitkább esetekben lehet látni. Van a kynologióban egy kifejezés, az »Uebertypische jellemű, a mit leginkább a svájciak és németek szentbernáthgyei fajtájú ebeknél alkalmaznak, de a mi nem a svájciak, hanem németek tenyésztésének érdeme vagy hibája, a melyet azonban átlátni tilos. És éppen e két gyönyörű példánynál elmondhatjuk, hogy közvetlenül a tulypukosság előtt állának. Egyebekben ez a két tehén volt, nézetünk szerint, az állatkiállítás pice de resistance-a, fénypontja.

A juhok' és kecskék kiállításának tudósításába nem bocsátkozunk, mert azok ismer-

tetését hazánk legkitűnőbb szakértője, dr. Rodiczky Jenő vállalta magára.

Tejelőkhuhokat nem láttunk. Az ominozus (?) frizek és raczak teljesen hiányoztak, mert ez ország részben hiányzanak is.

A sertések, főleg a mangalicza jegyű ezüst állottak, illetve fekdtek. Végre valahára világos helyen is láttuk őket a budapesti Tattersall sötét Mexicoja (így hívják ezen istállót) helyett és pedig szép számban.

A külföldiek a yorkshire jegyűben állottak. Gróf Széchenyi Ferenc somogyarócazi tenyésztete a legtipikusabb talán az országban de tul ne menjünk ezen typpsal a megengedett határon, mert ezzel különben az »Ueber-typus« itt is beköszönt és ha megvan, ez köztényésztésünket veszélyeztetheti. Ezen tenyésztetben azonban sajnos azt tapasztaljuk, mintha a sürű és dus szőrzet némileg elhanyagoltatnék, míg az Eckstein Fülöpé, e tekintetben az országban még mindig dominál. Azt hisszük, hogy bátran lehetne a szomorú angol import tapasztalatán okulva, már a Yorkshire köztényésztésre szükséges anyagot az országban beszerezni.

Az Elek testvérök újpéti westphaliai tenyésztete méltóan zárja le a sorozatot, ugyszintén a ménésbirtok berkshire-jei is, a melyeket azonban teljesen tisztá vértieknek nem minősíthetünk. Ugy hisszük, hogy egy kis poland-china vér csörgedez ereikben.

Láttunk még néhány yorkshire hízőt és gratulálunk tulajdonosának a nagy eredményű sulyokhoz.

Lapjainknál előlított technikai okok miatt leutazásunk csak szombat délután történhetett meg, így nem láthattuk a bírálat menetét, de minden valószínűség szerint azt nem is szemlélhettük volna meg, mert a díjazások minálunk sajnos, nem nyilvánosak. Ezen az állapoton változtatni kell. Ugy fülvélleg hallottuk, hogy szó esett arról, miszerint az állattenyésztési főfelügyelő ur azért nem bírált, nehogy e sorok írója, e részben kritikai gyakorolejon s mindössze, úgy tudjuk, 32 állattenyésztési felügyelő közül is csak kettő jursykodott. Tiszteljük a főfelügyelő ur jursymiségbeli visszavonulásának nemes intenzióit, de konstátáljuk, hogy a 2 felügyelő bevonása is voltaképpen helytelenítendő. A budapesti tenyésztésárhoz viszonyítva azonban már ez számbeli apadást jelent és nem vagyunk messze azon időponttól, hogy még kettő sem fog bírálni s akkor misem áll utunkban, hogy a főfelügyelőség pártatlansága és jóakarata előtt meghajtsuk lobogónkat. Minden iyi irányu nobilis intenzió az egész országban elismerésre fog találni!

Buzsi Géza Félix.

A pécsi állatkiállítás díjazási eredménye.

Angol irányu lovak: A) Nagy tenyésztők ménjei: Állami ezüstérem: Mándy Samu 87. k. sz. B) Nagy tenyésztők csoportos kiállítása: I-só díj: Állami aranyérem: özv. Dory Vilmosné. II-dik díj: diszkolevél: Miholjázai uradalom. III-dik díj: kiállítási aranyérem: Apponyi Géza gróf. IV. díj: kiállítási ezüstérem: kaposvári béuradalom. V-dik díj: állami bronzérem: Deutch Miksa. C) Kisgazdák ménjei: I-só pénzdíj 200 korona: Schram János 34. k. sz. II-dik pénzdíj 100 korona: Ranies, Koszta 33. k. sz. III-dik pénzdíj 50 korona: Illés István 30. k. sz. D) Kisgazdák kanczái: Kiállítási ezüst érem: Vize János 22. k. sz. Kiállítási bronzérem: Tóth József 25. k. sz. I-só pénzdíj 100 korona: Deák Lajos 70. k. sz. II-dik pénzdíj 50 koronát kaptak a következők: Klemm Ferenc 21. k. sz. Matók József 28. k. sz. Szentgyörgyi Mihály 23. k. sz. Pfeil erenc 66. k. sz. Gyenis István 24. k. sz. Klug Gergely 67. k. sz. E) Kisgazdák esikói: Kiállítási ezüst érem: Nagy Pál 27. k. sz. Kiállítási bronzérem Trischler János 43. k. sz. I-só pénzdíj 50 korona: Póty József 26. k. sz. és Ördög György 28. k. sz. II-dik pénzdíj 25 korona: Martin Menyhért 84. k. sz. és Kiss István 31. k. sz. Közreműködési oklevél a felsőleperdi méneskezelőnek.

Hidalgéri lovak: A) Nagy tenyésztők mén-

jei: I-só díj állami aranyérem és 400 korona: Wenkheim Géza gróf 150. k. sz. II-dik díj diszkolevél: Gróf Sándor és Imre 88. k. sz. III-dik díj kiállítási aranyérem: Politzer Géza »Cáár« lova. IV-dik díj állami ezüstérem: Neumann Valér 170. k. sz. V-dik kiállítási ezüstérem: Mezőgazdasági ipar r.-t. »Zura« lova. VI-dik díj állami bronzérem: Mándy Béla 106. k. sz. VII-dik kiállítási bronzérem: Mándy Sámuel 109. k. sz. és Bogay Ferenc »Géza« lova. B) Nagytenyésztők kanczái: I-só díj állami aranyérem és 300 korona: Bogay Ferenc »Holló« kanczája I-só díj állami aranyérem: Politzer Géza kanczacsikói. II-dik díj diszkolevél: Szankovanszky János kanczacsoportja. III-dik díj kiállítási aranyérem: Gróf Mihály »Holló« kanczája. IV-dik díj állami ezüstérem: Mezőgazdasági ipar r.-t. kancza esikói. V-dik díj kiállítási ezüstérem: Bogay Ferenc »Báby« kanczája. VI-dik díj állami bronzérem: Bátor-széki uradalom »Miczi« és VII-dik díj kiállítási bronzérem: Bátor-széki uradalom »Karola« kanczája. C) Kistenyésztők ménjei: I-só díj kiállítási ezüstérem és 200 korona: Srak Ignác 130 k. sz. II-dik díj kiállítási bronzérem Lőrincz József 139. k. sz. D) Kistenyésztők kanczái: III-dik díj kiállítási bronzérem: Stiegler Péter »Fannie« kanczája. E) Kistenyésztők esikói: I-só díj kiállítási ezüstérem: Karsos István 142. k. sz. Diszkolevél: Tolnavarmegye lötenyésztési bizottságának csoportos kiállításáért.

Simmenthali szarvasmarhák: Bikadij 500 korona: Özv. Dory Vilmosné »Jónás«. Bikaburjodij 200 korona: Grosz Sándor és Imre »Zimánc«. Tehéndij 300 korona: Grosz Sándor és Imre »Gertrude«. Üszódij 300 korona: Özv. Dory Vilmosné »Zsazsa«. Ezen kívül Egy 300 koronás díj: Hergenróder Antalnak kollektív kiállításáért. Egy 100 koronás díj: Breuer Ferenc pécsi lakosnak kollektív kiállításáért. Állami aranyérem: Gróf Sándor és Imre. Diszkolevél: Özv. Dory Vilmosné és özv. Dory Zsigmondné. Diszkolevél: Elek Lipót, Ernő és Géza. Kiállítási aranyérem: Lajos bajor hercegné és Festetich Vilmos gróf. Állami ezüstérem: Hergenróder Antal és Resch János. Közreműködési oklevelet kaptak a következők: Széll Kálmán, Mezőgazdasági ipar r.-t., Csurgói főbőröktség, Bálbaini ménésbirtok, Engel Mihály.

Magyarfajta szarvasmarhák: Állami aranyérem: Almásy Iván gróf. Diszkolevél: Draskovics Iván gróf. Kiállítási aranyérem: Bátor-széki uradalom. Állami ezüst érem: Pécsi püspöki uradalom. Kiállítási ezüst érem: Karátsonyi Andor és Gálnánfa község bikája.

Magyar intézet. Fennáll 1898. óta.

LABORATORIUM
VÉDŐOLTÓANYAGOK
TERMELÉSÉRE R.-T.
BUDAPEST, VI., FELSŐ-ERDŐSOR IO.

TERMEL ÉS SZÁLLIT:

1. Védő-oltóanyagot lépene ellen, juhok, szarvasmarhák és lovak részére;
 2. Védő-oltóanyagot orbáncz ellen, sertések részére és
 3. Védő-oltóanyagot szerzőgő üszök ellen, poralakban;
 4. Gyorshatásu lépene-szerűmót, gyógyító és védőoltásra;
 5. Fokozott hatásu sertsőrbáncz -szerűmót, gyógyító és védőoltásra;
 6. Ragadó tüdőlob-szerűmót borjúk részére;
 7. Mirigykór-streptococcus-szerűmót;
 8. Vérhas-szerűmót;
 9. Tyukkolera-szerűmót
 10. Bivalens-szerűmót sertsőrvész ellen;
 11. Fertőző vírust egerek kipuztatására és
 12. Tuberkulín süríve és hígítva;
- végre L. V. T. jegyű oltáshoz szükséges különleges műszereket, nevezetesen: oltófecskendezőket, hőmérőket, szőnyrő-oltókat, oltó-üket stb., mérsékelt áron.

I-ső tehéndj 100 korona: Simon János. II-dik tehéndj 50 korona Vég Antal. III. tehéndj 40 korona: Nagy János. IV-dik tehéndj 30 korona: Kiss Nagy József. IV-dik dihéndj 20 korona: Csápany Illés és Kovács János. Iső szűcődj 100 korona: Csánádi István.

Hízó ökör: Diszoklevél: Mezőgazdasági ipar r.-t. Kiállítási aranyérem: Mándy Sámuel.

Bonyhádi és egyéb piros-tarka tájajta szarvasmarha: Diszoklevél: Baranya vármegye kollekcziós népies kiállítása és Vasvármegye kollekcziós népies kiállítása. Állami aranyérem: Tolnavármegye kollekcziós népies kiállítása. Kiállítási bronzérem: Csányi Sándor Csedrus tehene és Neizer Antal kollekcziója. Grosz Sándor által adományozott tiszteletdíj a Baranya megyei állatokért: Vetőgép: Bayer József eredeti tehene. Bor-sajtó és szőlőszűzőgép: Bayer Henriknek íszőért. I-ső tehén díj 200 koronát kaptak: Werner János 454 k. sz., Klein János 460 k. sz., Stumpf Kristóf 413. k. sz. II-dik tehéndj 100 koronát kaptak: Márk József 379. k. sz., Emmer János 380. k. sz., Fridrich Szilveszter 427. k. sz., Scheffer Márton 456. k. sz. III-dik tehéndj 50 koronát kaptak: Trost János tehene, Benhárd József tehene, Tiszt Mihály 409. k. sz., Grünvald Géza 415. k. sz. I-ső üsződj 150 korona: Stumf János és Kehl Lajos 452. k. sz. II-dik üsződj 150 korona: Werner János. III-dik üsződj 50 korona: Kirchner Jakab 450 k. sz. és Marton György. I-ső bikadíj 200 korona: Kóvágóftóttós község. Kollekczióért állami aranyérem: Sárvári uradalom és Apponyi Géza gróf. Diszoklevél: Frigyes főherceg bellyei uradalma és Mándy Sámuel. Állami ezüst érem: Sztankoványi János és pécsi püspöki uradalom. Állami bronzérem: Lang Herman. I-ső tehéndj 300 korona: Apponyi Géza gróf 463. k. sz. II-dik tehéndj 200 korona: Mándy Sámuel 314. k. sz. I-ső üsződj 200 korona Apponyi Géza gróf 466. k. sz. II-dik üsződj 100 korona: Mándy Sámuel »Pintyóke. II-dik bikadíj 200 korona: Wenckheim Géza gróf 343. k. sz. I-ső bikaborjúdij 200 korona: Apponyi Géza gróf »Perie. II-dik bikaborjúdij 100 korona: Mándy Sámuel. 50 korona jutalomban részesültek kizsgádk nevei: Scheffer Márton, Kiefer Péter, Kelemen Szili József, Kirchner Jakab, Sziel András, id. Kehl József, Heiszler József, Langendorfler Antal, Bernhárd József, Anth Antal, Kungl János, Kroh János, Tossenberger Antal, Karácson József, Lauer János, Kungl András, Krebsz Sebők, Thurn József, Ritzi Mátyás, Herke István.

Juhok. Electoral-Negretti: Állami aranyérem: Széchenyi Bertalan gróf csoportos kiállításának. Diszoklevél és I-ső kosdíj 200 korona: Meller Rudolf csoportos kiállításának. Diszoklevél és anyadíj 100 korona: Ipslanti hercegek csoportos kiállításának. Kiállítási aranyérem: Pécsi káptalan.

Fésűs juhok. Diszoklevél és I-ső kosdíj 200 korona: Skubliss örökösök. Kiállítási aranyérem: Báltaszéki uradalom csoportos kiállítása. Állami ezüstérem és 100 korona anyadíj: Sztankoványi János csoportos kiállítása. Kiállítási ezüstérem: Pécsi káptalan csoportos kiállítása; Schamburg Lippe herceg anyákért és Karátsányi Andor csoportos kiállítása. Kiállítási bronzérem: Stern Jakab örökösök csoportos kiállítása. Elismerő oklevél: Honig Aladár csoportos kiállítása és Haláp Oszkár anyákért.

Hus juhok. Állami aranyérem és I-ső kosdíj 200 korona: Politzer Géza csoportos kiállítása. Diszoklevél: Haimrikffy Pál és Ypsilanti hercegek csoportos kiállítása. Állami ezüstérem: Inkey Pál báró anyákért. Diszoklevél: Özy, Biedermann Ottóné csoportos kiállítása. Kiállítási aranyérem és I-ső anyadíj 100 korona: Biedermann Rezső báró csoportos kiállítása. Kiállítási bronzérem: Elveusz Rudolf csoportos kiállítása. Diszoklevél: Bábólnai ménésbirtok (versenyen kívül) és Szilgályi János kosbányáért.

Kecskek: Kiállítási ezüstérem és 50 korona anyadíj: Hertl Henrik.

Sertések. Mangalica: Állami aranyérem: Wenckheim Géza gróf csoportjának. Diszoklevél: Wertheimstein Alfred csoportjának. Kiállítási aranyérem: Mezőgazdasági ipar r.-t.

csoportjának. Állami ezüstérem: Schartz Ferenc csoportjának. Kiállítási ezüstérem: Draskovits Iván gróf csoportjának. Állami bronzérem: Mándy Samu csoportjának. Kiállítási bronzérem: Festetics Vilmos gróf csoportjának. Elismerő oklevél: Pécsi káptalan uradalom és Széchenyi Bertalan gróf csoportjának. Külföldi fajták: 100 koronás hízdij: Brener Ferenc csoportjának. Állami aranyérem: Lajos bajor hercegné uradalma csoportjának. Diszoklevél: Kisbéri állami ménésbirtok csoportjának. Kiállítási aranyérem: Elek Lipót, Ernő és Géza csoportjának. Kiállítási ezüstérem: Széchenyi Ferenc gróf csoportjának. Állami bronzérem: Erdős Ottó csoportjának. Kiállítási bronzérem: Lúrr Rezső csoportjának. 100 korona pénzdíj: Vörös Antal csoportjának.

Országos vaj- és sajtversenj.

A tejgazdasági kongresszus kapcsolatban a Baranyamegyei Tejszövetkezetek Szövetsége vaj- és sajtversenjy rendezett. A verseny országos jellegű volt. Az ország minden részéből érkeztek jelentkezők. A versenyre összesen 137 tejszövetkezet és vajtermelő, a sajtversenjyre pedig 23 termelő jelentkezett. A bíráló-bizottság hétfőn délután 3 órakor kezdte el a működését és este 7 órakor fejezte be.

A bíráló-bizottság tagjai a következők voltak: A vajversenyenél elnök: Ujhelyi Imre a magyaróvári gazdasági akadémia tanára; bíráló-bizottsági tagok: Balogh József a baranyavármegyei Tejszövetkezetek Szövetségének elnöke, Brauner Gyula az Alfa Separator részvénytársaság igazgatója, Ties Rudolf bécsi vajnagykereskedő, Andó Ferenc vajmester, Bence Lajos a magyaróvári tej- és vajkísérleti állomás vajmestere, Burghard berlini vajnagykereskedő, Stern Jenő tej- és vajkiviteli részvénytársaság igazgatója, Wiener a Piszit Gyula bécsi cég küldötte és Mautner Viktor Bonyhád. — A sajtversenjyenél elnök: Hajós István a sárvári s. kir. tejgazdasági szakiskola igazgatója; bíráló-bizottsági tagok: Gerber Ulrik a Frigyes főherceg bellyei uradalmának főszárogazgatója, Niek A. Károly csemegekereskedő Bécs. A bírálat eredménye a következő:

A vajversenyenél aranyérmert nyertek (50 egységgel) Gyenus István (Püspökszenterzsébet) Szentjános tejszövetkezet, Kraft Zsigmond (Lapánosa), Dánési tejszövetkezet (Pozsony m.), Várdombóli tejszövetkezet, Ezüstérmert nyertek (49 egység), Krausz Antal (Tolna-Tamási), Sopronmihályi tejszövetkezet, Müller Soma (Püspökbgöd), Hossz Lajos (Kisherend), Markovics Lukács (Olasz). Hosszpereszeti tejszövetkezet, Levéli tejszövetkezet, Szentpéteri tejszövetkezet, Pozsonypüspöki tejszövetkezet. Ezeken kívül számos bronzérmert és elismerő oklevélet ítélték meg.

A sajtversenjyenél állami aranyérmert nyertek: Újmajor (Sárvár), Szentmiklósi szövetkezet, Pusztadóri szövetkezet, Lebényi szövetkezet. Ezüst érmert: Lebényi szövetkezet, Szentpéteri szövetkezet, Pakolczi szövetkezet, Bronzérmert nyertek: Pécsi tejszarnok, Barátfalusi szövetkezet, Mosoni szövetkezet. Elismerő oklevélet nyertek: Schurmann Pál, Sbrankó Mátyás, Marosvásárhelyi turógyár. Az érmert és elismerő oklevélet nyert vaj- és sajtermények hosszabb ideig közszemlére lesznek kiállítva a kiállítási területen. A vajtermékeket eladják.

VEGYESEK.

Állattenyésztési felügyelők értekezlete. Az orsz. állatteny. felügyelői kara Pécsen, számszerint 34, kedden értekezletet tartott Pirkner János országos állattenyésztési felügyelő elnöke alatt. Az értekezlet célja volt az állattenyésztést és a kar érdekeit érintő dolgok megvitatása. A felügyelő ny megnyitott beszédében utal a Pécsen most megnyitott gyönyörű állatkiállításra. Helyénvalónak tartja, hogy az állattenyésztési felügyelői kar részéről elvi döntés történjék arra vonatkozólag, vajjon a tenyésztőállatok beszerzésénél fennmaradják-e a jövőben is a mostani irányelveket,

mely szerint a beszerzés a lehetőség szerint a magas vérben tenyésztett állatok közül történjék? Az értekezlet egyhangú határozattal kimondta, hogy ezen régi, jónak bizonyult irányelv szerint fogja beszerezni a népies tenyésztés tenyészállatait. Az elnök állattenyésztési felügyelő ezután felhívta a felügyelő kart, hogy a tenyészállatok beszerzését fokozott mértékben propagálják. A szükséges pénzeszeget a földművelésügyi miniszter rendelkezésükre bocsátja. A kiosztás mikéjntére vonatkozálag beható vita indult meg. Ugyanígy elintézték több adminisztratív természetű kérdést, megállapított az értekezlet a tenyészállatok jelzése, biztosítása stb. kérdésekben, nemkülönbön több személyes természetű és adminisztratív dologban. Dacozára, hogy újságtudósítóknak sohasem jut ki bő tudósítás és bizonyos dolgok kulisszaticok maradnak és csak általánosági elvek jutnak a nyilvánosságra, hinni óhajtuk, hogy mindazonáltal az állattenyésztési felügyelőség éppen a pécsi tejgazdasági kongresszusból kifolyólag is a tejlő állatok mellett a piros-tarka és nem elhalványodott színek és fuz-állatok tenyésztesének felkarolása és forszírozása mellett foglalt állást, vagyis a hus-állatok tenyésztesének irányzatánál engedékenyebb lesz. Remélhetöleg ezen irányzatot a tejlő juhra, nevezetesen a fríz juhra is kiterjeszti, ugyszintén a nagyobb töképpeség és termékenységet fokozását is szolgálja a baromfiaknál, a mely jelenleg oly sok kívánni valót hagy maga után és mely bizonyos telepeken teljes fiaskövel végződtök.

A hazai lótenyészés. A földművelésügyi miniszter második hivatalfoglalása után tett intézkedései következtében erős lendületet vett a hazai lótenyészés. Erős bizonyítéka ennek, hogy a mult évben a külföldi lovasárok között szerepel a többi között Poroszország, a mely 2 aráb mént vásárolt a bábólnai ménésből 10.000 koronáért, továbbá Japánország, a mely 41 lovat vett meg a kishéri és mezohegyesi ménésből és hogy a radautzi ménésből ez idő szerint 15 kanca van fedezett végett Bábólnán. Kedvező jelenségül kell felhozni azt is, hogy az állami méntelepekben elhelyezett 3210 mén 1906. évben összesen 127.228 kancazt fedezett, vagyis az 1905. évnél 10.861 kancazeval többet s a fedezésekből befolyt pénz összege 1906-ban 972.738 korona volt, a mi az előző évvel szemben 68.564 korona többletet jelent. A kistenyészők tenyészlő kedvének fokozására szolgál az egyéves ménesírók vásárlása. Ilyen ménesíró a mult 1906. évben 282 darab vásároltak, összesen 135.669 koronáért. Ugyancsak a tenyészlő kedv fokozására szolgál részben a ménék vásárlása is. Egyesegyes ménesekből 1906. évben 99 darab hároméves, más tenyészlőtől 36 darab teljes koru és végre Budapesten az ősi ménkiállítás alkalomával 16 angol telivér mén vásároltatott az állam számára 2500—16.000 korona között váltakozó vételárakkal.

Mémlőladás községek részére. A földművelésügyi miniszter legutóbbi következtelög szabályzata a mémlőladás módozatait: Az eladásra kijelölt és még le nem foglalt ménesekből a község megbízottjai szabadon választhatnak. A ménlovak ára kedvezményesen (a rendes érték fele összegében) előre meg van határozva; a vételár egynevedrészt azonnal az átvételkor le kell fizetni, a további háromnevedrészt pedig három évi egyenlő részletben. Ugy községek azonban, melyek kellő időben kijelentik, hogy a mén vételárát az átvételkor egy összegben azonnal kifizetik, abban az előnyben részesülnek, hogy a részletfizetéstől vásárlók előtt választathatják ki a mént. Három év elteltével a község szabad tulajdonát képezi a mén, a három éven belül azonban a vármegyei lótenyészőbizottság és méntelep-parancsnokság felügyelője alatt áll s a megállapított szabályok szerint, tenyészésre kell használni. A már megvett mént, a melyet a község megbízottai választanak ki, többé vissza nem veszik és mással ki nem cserélők s ha a község előre kikért engedély nélkül adja el, mént többé kedvezményesen áron nem kap és köteles a kedvezményes és becsár közötti különbséget meg-

fizetni. A mely község mént óhajt vásárolni, ezíránt a vármegyey lótenyészbizottságy elnök útján legkésőbb minden év szeptember hava végéig a földmívelésigyi miniszterhez kell folyamodnia.

Ménesbirtokok a gazdaságy haladásáért. Az állami kincstári birtokok több irányban fejtenek ki tevékenységei a gazdaságy haladás érdekében. Siemmenthal, pinzgau, inthali tehenészeti agra szolgálak, hogy a magyar gazda innét szerzhesse be tiszta tenyésztesben tenyészállatát. A ménesbirtokokról évenként, a magyar fajta tenyészállatokat is beleértve, 250 tenyész apaállt kerül a községybe. Még több egy és fél, két éves korában a gazdáknak továbbtenyésztesre. Ugyanílyen uradalmaiból köztenyésztes céljaira 7—800 apasertést adnak el a községynek részben bekszíre, részben yorkshíre fajtaikat. Jelentékeny feladatot teljesítenek ezek az uradalmak a vetőmag följavítása érdekében. Erre vonatkozlak különben egy állami vetőmag-termelő intézet létesítése van tervben. A kishéri, bábolnai, fogarasi ménesbirtok gyümölcsés és szőlőtermelő telepe sokban hozzájárult a gazdaságy ágak fölledítéséhez; gyümölcsfaiskolái szászterével szolgálattják a külterest alkalmas fajokat. A gazdaságy előbbrejutás érdekében folytatott tevékenység jelentősége mellett még a nevezett birtokok záromlége is az igazoly, hogy évenként nagyobb haszonnal gazdálkodnak.

Állatdíjazás Pápan. A Veszprémvármegyey Gazdaságy Egyesület a vármegyey lótenyésztes bizottságyal karöltve f. évi augusztus hó 25-én lótenyésztes jutalmdíjkiosztást rendezett Pápan. Előveztetett összesen 64 darab anyakanca szoposcsikóval és 27 darab két és hároméves kancacsikó. A tenyészteskiváló példányalkért összesen 1500 korona jutalmat kaptak.

Az idei állami baromfi bevásárlásokra vonatkozlak több oldalról azon kérdésekkel fordultk hozánk, hogy mily árban fogja a földmívelés ügyi kormányzat a fajaromfi bevásárlásokat eszközölni és mely összeg által rendelkezésre. Ezen kérdésekre ugy gyanítjuk, sőt hallottuk is, hogy a bevásárlási összeg kb. a tavalyi nagyságytólélérendi vagyis 100.000—150.000 korona közt fog lebegni. A mi az egyes árakat illeti, két különbözö hír cirkulál. Az egyik a tavalyi árakat emlegeti, a másik tetemes redukozióról szól. Mi ugy véljük, hogy bár elegendő lesz a kukoricatermesés az országban, a pepinéráknak, melyek más takarmányeműekkel is dolgoznak, az általános takarmányhiány és drágaságy miatt algha kívánja az álladalom áreredukoziókkal károsítani.

Állatvásárok.

Magyarország. Szeptember hó : 8. Jászpáti, Alsó-Németi ; 9. Munkács, Nagy-Atád, Köszeg ; 10. Nagy-Várád, Miava ; 11. Garam-Szöllös, Szilágy-Cseh, Homona ; 12. Malacska ; 12., 13. Nagy-Kikinda ; 12., 16. Vágújhegy ; 12., 19., 26. Király-Daróc ; 13. Nyitra ; 13., 30. Losonc ; 13., 20., 27. Pozsony ; 15. Mezőkeresztes ; 16. Mohács, Ó-Zsony, Magyar-Ovár, Handlova, Felhő-Gyarmat, Sarköz, Ó-Lubló, Trencsén, Veszprém ; 17. Krasznabétek, Szepes-Béla ; 18. Sasvár, Domaniz ; 19. Nagy-Tapolcsány, Szakoleza, Erdős, Egóhá ; 23. Balassa-Gyarmath, Nagy-Lénárd, Kis-Marton ; 24. Kuzima ; 25. Kúti, Szent-Gotthárd ; 26. Keoskemét, Nagy-Kálló, Predmár, Körménd, Keszthely ; 27. Baán, Vasvár ; 30. Jászó, Nagyfalva, Léva, Rimaszécs, Szigetvár.

Óktóber hó : 1. Kékkő, Modor, Szatmár, Högyész, Szombathely, Pápa ; 2. Kassa, Rózsáhegy, Csorna ; 3. Berettyó-Ujfalu, Galgó, Malacska, Szepes-Ófalva ; 3., 10. Király-Daróc ; 4. Pozsony, Csenger ; 7. Munkács, Moson, Ó-Tura, Szenicz, Sopron-Mihály, Királyhegyecsk. Gneza ; 8. Verébly.

Erdély. Szeptember hó : 6. Torda ; 8., 9. Ispánmező, Székely-Keresztur ; 9. Pánczél-Cseh ; 10., 11. Nagy-Szeben ; 11. Pánczél-Cseh, Galgó ; 11., 27. Zám ; 12. Görény-Szt.-Imre ; 13. Ugra, Kaeza ; 14. Markod ; 15., 16. Lupsa ; 16., 17. Magyar-Lápos ; 17. Lekenze ;

18. Erzsébetváros, Hódos ; 18., 19. Órajlja-Bodolgtalva, Bethlen-Szt.-Miklós ; 19. Alsó-Rákos, Oláh ; 20. Csernátfalva, Csik-Szereda, Zernest ; 20., 21. Bánffy-Hunyad ; 23. Alsó-Venize ; 23., 24. Medgyes ; 24. Bereczki ; 25. Morod-Hidalmás ; 26. Rettég, Szék, Eter ; 27. Bonyha ; 29. Feketehalom ; 30. Maros-Oroszfalu, Alsó-Jára.

Óktóber hó : 1. Szászváros, Kaál, Maros-Ludas ; 1., 2. Székely-Udvarhely ; 3. Medgyes ; 4. Szelistsy ; 6. Szabó ; 7. Csik-Szt.-Domokos ; 7., 8. Kóhalom, Toroczkó ; 8. Nagy-Sármás ; 9. Alsó-Árpás ; 10. Felső-Szalas-patak, Alparét ; 12. Dicső-Szt.-Márton.

Hórvárország és Szlavonia. Szeptember hó : 9., 16., 23., 30. Jaska ; 10., 17., 24. Petrinja ; 13., 20., 27., 29. Károlyváros ; 13. Sv. Križ Zaoretje, Vukovar ; 14. Kőrös ; 15. Orshovica ; 16. Kaproncza ; 16., 23., 30. Kostajnica ; 17., 18. Virovitica ; 19. Mitrovica ; 21. Vrbovec ; 24., 25. Zimony.

Óktóber hó : 1. 8. Petrinja ; 4. Ivanicgrad ; 4., 11. Károlyváros ; 7. Belovár, Jaska, Kostajnica ; 10. Ruma.

APRÓK.

Az országos állatállomány ezévi növekedése. A Magyarországy című napilapban Bándi Sándor az utóbi évi, a hazai állatállomány növekedését jelenti. 1906—1907-ig az állatállomány állítólag 1.502.357-el szaporodott. Csökkenés és sajnos regisztrált a tényit, a magyar szarvasmarha 18-811 darabban csökkent, a mért is a földmívelésigyi kormányzat figyelmét ennek megzatlására felhívjuk. A szaporulatok a következők: pirostarkánál 343.460 db, a borzdesznél 17.840 és a jullegnélkülöknél és bivalyoknál 15.892 db; összesen 5.83% a lovakkál 9.248 db (1%) ; a sertéseknél 532.007 (12.26%) ; a juhnál 658.247 db (9.55%) ; kecskénél 44.619 db.

Nemzetközi állatvásárok.

Budapesti vágómarhavásár. 1907. szeptember 6-án. Hivatalos jelentés. Felhajtás Magyar és tarka ókor 1627 drb. Magyar és tarka tehén 542 drb. Boszniai ókor 383 drb. Boszniai tehén 47 drb. Magyar bika 282 drb. Boszniai bika — drb. Magyar bivaly 118 drb. Boszniai bivaly — drb. Összesen 2999 drb. **Minőség szerint.** Elsőrendű hizott bika 45 drb. Középmínőségű bika 164 drb. Alárendelt minőségű bika 83 db. Elsőrendű hizott ókor 294 drb. Középmínőségű ókor 1579 drb. Alárendelt minőségű ókor 196 drb. Elsőrendű hizott tehén 30 drb. Középmínőségű tehén 508 drb. Alárendelt minőségű tehén 106 drb. Összesen 2999 drb. Eladatlán 370 drb.

Árak. Bika I. 68—82 K. II. 52—66 K. III. K. Magyar hizott ókor I. 82—88 K. II. 72—80 K. III. 58—70 K. Tarka hizott ókor I. 83—94 K. II. 70—84 K. III. 60—68 K. Magyar legelő marha I. 64—74 K. II. 52—62 K. III. — K. Boszniai tehén I. 52—74 K. II. 50—60 K. III. — K. Magyar tehén I. 52—74 K. II. — K. III. — K. Tarka tehén I. 52—84 K. II. — K. III. — K. Bivaly I. 44—58 K. II. — K. III. — K.

A felhajtás 299 darabbal több, mint a múlt héten, az irányzat valamivel élénkebb, az árak általánosában 2 K-val csökkentek. I. rendűnél változtalanok.

Budapesti szurómarhavásár. 1907. szeptember 6-án. Hivatalos jelentés. Felhajtás 499 drb. Magyar élő borjú 498 drb. Magyar élött borjú — drb. Első bárány — drb. Öltött bárány — drb. Rugott borjú 1 drb. Eladatlán — drb.

Árak. Magyar élő borjú I. 88—96 K. II. 78—86 K. Magyar élött borjú I. — K. II. — K. Első bárány I. — K. II. — K. Öltött bárány I. — K. II. — K. Rugott borjú I. 68— K.

Irányzat lanyha, az árak 2—4 fill. csökkentek. **Budapesti juhvásár.** 1907. szept. 2. (Hír. jelentés). Felhajtás 2743 drb. juh, egyimint 463 darab hizalt ürü, 395 drb. feljavított juh, 100 drb. kisorsolt kos, 586 drb. kiverő és anyajuh, 1 drb. szerbiai bárány, 1 darab kecske, — drb. szerbiai juh. Eladatlán — drb. juh.

Napi árak. Páronként: Hizalt ürü 46—63, feljavított juh 36—42, kisorsolt kos 23—28, kiverő és anyajuh 30—32, bárány — drb. szerbiai kecske — drb. szuró — K. Métérmérsánként élősulyban: Hizalt ürü 56—59, 63 K. feljavított juh 50—54, 63 K. kisorsolt kos — K. kiverő és anyajuh 43—46 kiv. — K. szerbiai juh — K. Durvaszórü — K. páronként.

Irányzat lanyha volt, az árak 2—4 fill. csökkentek kg-ként.

Sóvány sertésárak. 1907. szeptember 4. **Uri Rezső, Budapest VIII., Bérkocsis-u. 12.** sertésbizományi cég eredeti tudósítása. Ár élősulyban 4% enged-

ménnyel. Sertésvészén átment 60—100 kgr. 190—170 fill. 100—120 kgr. 170—160 fill. 120—160 kgr. 160—140 fill. 160—200 kgr. 140—128 fill. Vészen átítem ment 60—100 kgr. 120—124 fill. 100—120 kgr. 124—128 fill. 120—160 kgr. 128—124 fill. 160—200 kgr. 124—116 fill.

Irányzat változtalan.

Kőhányai sertésvásár. Eredeti tudósítás 1907. szeptember 6. **A)** Magyar Elsőrendű. — Öreg — hész 400 kg-on felül páronként — fill. Öreg közép 300—340 kg. párja — fill. **B)** Magyar. Fialat nehéz 400 kg-on felül páronként 135—136 fill. Fialat közép 251—300 kg. párja 136—137 fill. **C)** Szerbiai. Nehéz 260 kg. felül párja — fill. Közép 240—260 kg. páronként — fill. Könnyű 240 kg-ig páronként — fill. a fogyasztási ádovalon kivül.

Sertéslétszám 1907. szeptember 2-án volt készletben 88145 drb. szeptember 3-án felhajtatták 356 darab, szeptember 3-án elszállították 208 darab, szeptember 4-én maradt készlet 381.3 drb. Irányzat nyugodt.

Bécsi-szt.-marxi sertésvásár. 1907. szeptember 3-án. **Haber és Kende, Wien-Szt. Marx.** sertésbizományi cég héli jelentése a **Gazdaságy Lapok** számára. Dejelentetett a mai vásárra 16078 drb. felhajtatt. 7056 drb. kover sertés és 8110 drb. lengyel sertés. Összesen 15156 drb.

Árak. Magyar I. min. sertés 117—119 K. kiv. 120 K. Magyar. Közép sertés 106—145 K. kiv. — K. Magyar. Öreg sertés 102—106 K. kiv. — K. Könnyű és szedett sertés 96—102 K. kiv. — K. Süldő 72—116 K. kiv. 118 — K.

A mai felhajtás a szükségletet igen bőven fedezte, minnek következtében prima minőségűek ára 3 fillérel több minőségűek ára 4 fill. visszament. Süldők ára 6—8 fill. visszament.

Bécsi marhavásár. 1907. évi szeptember hó 2-án. **Haber és Kende Wien-Szt. Marx** marhabizományi cég héli jelentése a **Gazdaságy Lapok** számára. Felhajtás 4959 drb. Minőség szerint 3052 hizomarla, 570 legelő marha és 1337 kicsontozni való. Származás szerint: 3679 magyar, 329 lengyel és 951 egyéb tartományokból. Összesen 4959 drb. Nemek szerint: 4016 ókor, 1153 bika, 677 tehén, 213 bivaly. Összesen 9959 drb. Direkt mérésároknak 554 drb.

Árak 100 kg. élősuly fogyasztási ádo nélkül. **Árak.** Magyar hizott ókor I. 78—84 K. kiv. 86—89 K. II. 68—76 K. III. 58—65 K. Galiziai I. 86—92 K. kiv. — K. II. 70—85 K. III. — K. Tarka ókor I. 92—98 K. kiv. 100—104 K. II. 86—90 K. III. 72—79 K. Parasztmarha és kicsontozni való 48—68 K. Bikák 50—74 K. kiv. 76—83 K. Tehenek 50—72 K. Bivalyok 36—58 K. Legelőmarha 52—76 K.

Hizómárhából a felhajtás 7600 drbbal nagyobb volt direkt mérésároknak 146 drbbal jött kevesebb. A felhajtás a szükségletet bőven fedezte, minnek következtében az összes minőségűek ára igen erősen visszament. Különösen el lett hanyagolva közép s súlyú minőségűek, ugyintzen nehéz bikák és bivalyok. Elsőrendűek ára 1—3 K-ig, középmínőségűek 3—4 K-val, nehéz bikák 2—3 K-val, könnyű bikák és kicsontozni való márhák ára 3—4 K-val és bivalyok ára 5 K-val visszament.

Laptulajdonos: ORDÓDY LAJOS.

Felolós szerkesztő: BUZZI F. GEZA.

Szuperfoszfát,

strassfurti káinított strassfurti kalitragyasot 40% káli tartalommal, továbbá mindenem egyeb mütrágyafélet, azonkivül rézgálicot (98—99%) elismert kitüno minőségben legolcsóbban szállít a

'Hungária'

mütrágya, kénsv- és vegyi-
: ipar részvénytársaság ::

BUDAPEST, V., Fúrdó-u. 8.

